№ 40. Ausgabe B.

ГОМАН

Цэна с перэсылкай і дастаукай да хаты: на 1 год—4 м. 80 фэн., на ½ году—2 м. 40 ф., на 3 месяцы — 1 м. 20 ф., на 1 мес. — 40 фэн.

Беларуская Віленская часопісь
выходзіць два разы у тыдзень: у аўторкі і пятніцы.

Адрэс рэдакціі: Вільня, Завальная 7.
Адрэс адміністраціі і экспэдыціі: М. Стэфанская 23.

Цэна абвестак:
на 4-ай старане за радок дробнымі літэрамі — 25 фэніг.; дробные абвесткі — па 5 фэн за слова. Абвесткі аб сьмерці — 60 фэн. за лінейку дробн. друкам.

№ 40 (132). Год II. Вільня, 18 мая 1917 г. Цэна 5 фэн. (3 кап.).

17 мая.

Заходні тэатр:

Фронт Рупрэхта Баварскаго: Сільнай англіцкай контратакай мы прымушэны былі на раніцы пакінуць здабытые зноў ваколіцы вёскі Рэ.

Сільные атакі англічан на поўначы ад Скарп адбіты с цяжкімі стратамі у ворагоў.

На палудзенным заходзі ад Ріанкур англіцкіе наступленьня нічога не дайшлі.

На гэтым фронці мы ў маі ўзялі дагэтуль ў палон 2.300 англічан.

Фронт нямецкаго Насьледніка: Пры Вогсэён і на ўсходзі ад Ля Фо мы неспадзеванай напасьцю пасунулі нашу лінію на некольні сот мэтроў ўпярод. Апрыч крывавых страт, ворагі утрацілі 248 душ палоннымі і некольні кулемётаў.

Пры Брэ мы так сама крыху адціснулі ворагоў назад і ўзялі палонных.

Ад пачатку мая мы на гэтым фронці ўзялі ў палон 2.700 душ.

Усходні тэатр:

Без ніякіх прыпадкоў.

Македонскі фронт: Пасьля доўгай артылерыйскай падгатоўкі на поўначы і паўночным заходзі ад Манастыра пачаліся сільные францускіе атакі, каторые ўсюды з вялікімі стратамі адкінуты назад нямецкімі і боўгарскімі вайскамі штыкамі і ў контратаках.

ВЕНА. 16.V. Італьянцы на Ізонцо сягоньня пачалі ізноў свае атакі на ўсім фронці. Яны нідзе не дайшлі ўдачы і мелі цяжкіе страты.

ПЕЦЯРБУРГ. П. Т. А. даносіць:

На заседаньні ў начы міністэр заграгічных спраў заявіў тымчасоваму ураду аб сваей пастанові зусім выйсьці з міністэрства. Прычына выхаду—нязгодлівасць паглядоў Мілюкова с паглядамі тымчасоваго ураду на справу перастройкі габінэту.

Члены тымчасоваго ураду займаліся пасьля пытаньнем, ці ня возьме на сябе кіраўніцтва заграгічнымі справамі міністэр-прэзыдэнт? Але кн. Львов становўча адмовіўся ад гэтаго, кажучы, што ня лічыць сябе здольным занімаць гэтае мейсцо і лепей затрымае ў сваіх руках міністэрство ўнутрэных спраў. Тады большая часць членоў ураду заявіла, што кіраўніцтво заграгічнымі спрэвамі павінно быць аддадзено міністру фінансоў, Тэрэшчэнко.

Міністэр судоў, Керэнскій, назначэн міністрам арміі і флоту.

ЛЮГАНО. На нарадзі салдацкіх дэпутатоў с фронту Мілюков сказаў, што апублікаваньне зробленых быўшым царскім урадам умоў с саюзьнікамі — немагчымо, бо гэта вызвало-бы непрыязнь у саюзьнікоў да Расеі, выкрыло-бы ваенные сэкрэты і давялобы канец вайны да катастрофы.

Скобелев высказаў думку, што вайна можэ быць закончэна на моцы угоды між расейскай і нямецкай дэмократыяй. Керэнскій (цяперашні ваенны міністэр. Рэд.) заявіў, што мо' недалёк той час, калі Расея не здалее пасланць свайму войску на фронт даволі стравы і снарадоў. Калі армія ня будзе цярпліва перэнасіць сваей долі, і расейскі народ выкажэ сябе стадам вырваўшыхся на волю рабоў, а не народам людзей, сьвядомых сваей павіннасьці, — дык нельга абмінуць катастрофы, і бацькаўшчына згіне.

ШТОКГОЛЬМ. «День» друкуе с прамовы Мілюкова словы, прапушчэные П.Т.А. Пасьля заявы, што ешчэ патрэбно гэроічнае напружэньне сіл, каб зьнішчыць ворагоў, Мілюков сказаў: „Але чы ж мы ешчэ здольны да гэткіх высілкоў?“ Ён асьвяціў унутрэнае палажэньне арміі і заявіў, што сперша думалі, што рэвалюція створыць гэткі сьвяты гэроізм, каторы зацьміць усе даўнейшые ваенные ўчынкі расейскаго народу. „Панове, мы павінны сумленна прызнацца, што гэта не збылося. Наша ваенная сіла аслаблена і ідзе да развалу. Армія перэжывае туюж хваробу, як і народ: раздваеньне, полікрацію і недастачу павагі. Бацькаўшчына стаіць на краю пагібелі“.

ВАРШАВА. Адвакат Ян Короды́скі, карыстаўшыйся незаконна сваім становішчэм міліцыйнаго камісара, налажыў на сябе рукі, калі яго хацелі арэштаваць за яго праступкі.

Канцлер і Рэйхстаг—за мір на моцы угоды з Расеей.

На заседаньні Рэйхстагу 15 мая зусім ясна выявілося, што як канцлер, так і ўвесь Рэйхстаг стаіць за такі мір з Расеей, каторы даў-бы магчымасць вярнуць даўную дружбу між абодвымі суседнімі народамі. «Калі Расея хочэ вярнуць трывалы стан згодліваго жыцьця з намі, — сказаў імперскі канцлер, — тады само сабой разумеецца, што мы, маючы гэткае самае жаданьне, не зьнішчожым асноў трывалай будучыны, ня зробім немагчымым развіцьце яе, дамагаючыся таго, чаго нельга было-бы пагадзіць з воляй і жаданьнямі народаў і што ў расейскім народзі стварыло-бы грунт дзеля новых варожых адносін».

Уважаючы на агульнае палажэньне Расеі ў гэты момэнт і на ўсё узрастаючае жаданьне міра ў народных массах, можна спадзевацца, што дзень 15 мая адзначывае сабой новы крок да міра.

Мэты вайны.

Дня 15 мая ўсе ждалі з вялікай нецярплівасьцю і з вялікімі надзеямі: ў гэты дзень імперскі канцлер павінен быў зрабіць сваю заяву аб ваенных мэтах Нямеччыны. Аднак, надзеі споўніліся толькі часьцю: канцлер заявіў, што ён ня можэ яшчэ аткрыта гаварыць аб сваіх ваенных мэтах, і высказаў адно толькі агульны пагляд на ваеннае палажэньне.

Але і с тых агульных слоў, якіе мы чулі ад канцлера, прыраўнаваўшы іх да заявы галавы нямецкіх соцыал-дэмократоў, Шэйдэманна, можна ўжо цяпер зрабіць некаторые вывады. Мы можэм зусім сьмела сказаць, што канцлер лічыць немагчымым, каб пасьля вайны Нямеччына вярнулася да сваіх старых граніц. Як і на якіх асновах мае адбыцца перамена граніц Нямецкай дзержавы, гэтаго канцлер не сказаў: ён гаварыў толькі, што Нямеччына ня хочэ зьнішчэньня жыцьцёвых сіл Расеі. За тое Шэйдэманн, цьвёрда выступаючы проці захвату чужых зямель, падаў праект пашырэньня граніц Нямеччыны без аннэксіі: ён гаварыў аб «перэстаноўцы граніцных каменьнёў на моцы ўзаемнай угоды» між ваюючымі дзержавамі, адзначываючы, што гэта — «не аннэксія, а толькі ўпарадкаваньне граніц».

Углецаючыся на тое, што найвялікшые абшары заваёваны нямецкім аружжэм ад Расеі, мы можэм зрабіць яшчэ адзін вывад. Прынімаючы пад увагу, што справа этнографічна-польскіх зямель ужо развязана актам 5 лістапада 1916 году, паводлуг катораго Польшчы даецца незалежнасць, і што Расея той акт прызнала за правамочны, — гутарка між Нямеччынай і Расеяй можэ ісьці цяпер толькі аб Курляндіі, Літве і часьці Беларусі, якіе ўходзяць у межы упраўленьня Обэр Ост. І тут адкрываецца шырокі прастор для ўселякіх дагадак. Чы ўвесь гэты абшар Нямеччына хочэ далучыць да сябе, чы толькі часць яго — напрыклад, Курляндію і Літву? Чы край гэты мае станавіць асобную дзержаўную організацію — самабытную, або ў агульна-нямецкім гасударственным саюзі, чы мо' войдзе у склад суседніх Прусаў? Чы ўрэшці часць яго можэ быць аддадзена назад Расеі і на якіх умовах? На ўсе гэтые пытаньня мы ня толькі не маем адказу, але і намёку на развязку іх. Адказ на іх дасць далейшы ход вайны.

Г. Б.

У Вільні і ваколіцах.

✕ Пачынаючы ад 20 мая, ў местовых крамах ня будуць больш выдаваць на хлебовые карты мукі, гароху і т. п.

Порція хлеба на дзень будзе станавіць 100 грамоў на душу. Больш хлеба выдаваць ня будуць і за вышэйшую цану. За тое за рэшту адрэзкоў будуць даваць у народных страўнях зупу.

✕ **Выхад з места.** Stadthauptmann напамінае, што перэхадзіць цераз граніцу між віленскім местовым і сельскім паветамі нават і пехатой можна толькі атрымаўшы пазваленьне на пісьме.

✕ **Местовая апека над пакінутымі дамамі.** У сваім часі мы пісалі аб розных ненормальных праявах у рабоці местовай камісіі дзеля апекі над пакінутымі дамамі, каторая ўся складалася адно толькі с камянічнікоў-палякоў. Цяпер у організаціі камісіі зроблена сур'ёзная перамена: побач з 9 даўнейшымі апекунамі ў камісію запрошэны 9 новых асоб: 5 жыдоў, 3 літвіны і 1 беларус, у тым ліку — 6 кватэрантоў.

Трэба думаць, што цяпер будзе звернено больш увагі на інтэрэсы ўсяго насяленьня Вільні — бяз розніцы націі і веры, што местовая камісія, як і павінно быць, будзе мець характэр організаціі грамадзянскай і здалее

ўрэшці дайсьці угоды з другімі падобнымі організаціямі, каторые працуюць на тым же грунці (саюз кватэрантоў і інш.).

× **Грамадзянскі угодлівы суд** між кватэрантамі і дамаўласьнікамі мае с кожным тыднем усё болей кліэнтоў. У апошні панядзелак было разгледжэно каля 10 спорак, і безмала усе былі развязаны так, што абедзьве староны былі задаволены.

Рэзолюція аб высяленьні была толькі адна.

× **Проці шынкарства.** У местовую управу усё яшчэ паступаюць новые просьбы, аб пазваленьні на адкрыцьце шынкоў. Усе гэтые просьбы—дарэмные, бо Stadthauptmann пастанавіў прынцыпіяльна не даваць пазваленьня на новые шынкі.

× **Скорая помач** дадзена ад 7 да 13 мая ў 78 прыпадках. Карэтка скорай помачы выежджала 47 разоў.

× **Почта адкрыта** у будные дні ад 9 да 12 і ад 2 да 7 гадз., а ў нядзелі — ад 11 да 1 гадз.

Число зносін жыхароў у Обэр Ост з загранціцай на спэцыяльных лістках с пытаньнямі і адказамі—больш за 21 тысячу.

× **Футболь.** Дзякуючы добрай пагодзі, на Лукішскім пляцу усе дні іграюць у футболь нямецкіе салдаты і тутэйшые футболісты.

× **За распусту.** Гаспадар прачкарні Сусычэв засуджэн на два месяцы ў вастрог за тое, што утрымліваў патайна дом распусты.

Чапнік Абрагам Лапід за пасрэдніцтво ў распусьце засуджэн на 1 мес. у вастрог.

Швэйцар гасьцініцы «Польскай», Адольф Бакацэвіч, за пасрэдніцтво ў распусьце засуджэн на 150 м. штрафу.

Упраўляючый гасьцініцай «Сокалоўскага», Абрам Левін, за пасрэдніцтво ў распусьце засуджэн на 300 м. штрафу.

× **Прапаўшый хлапец.** 13 мая г. г. а 10 гадз. раніцы прапаў Владыслаў Перцэвіч, 4 гадоў, са Шпітальнай вул. № 10.

× **Курс рубля**: офіцыяльны — 2 м. 00 фэн. за рубель; у банках пры прадажы — 2 м. 43 ф., пры куплі—2 м. 47 ф.

Пазычковая каса бярэ 6%.

З усяго Краю.

Апавешчэньне.

300 марак награды.

14 студня 1917 г. гаспадар Ёзас Кевэляйтіс у Вілтраках, Владыславоўскага пав., пайшоў да гаспадара Яна Карповіча у Скуцішках, Мар'ямпольск. пав., каб адабраць ад яго свае 100 руб. Пасьля вячэры Кевэляйтіс, як кажуць, выйшоў, ды с таго часу і прапаў.

Ёсць моцнае падазрэньне, што Кевэляйтіса забілі і абабралі.

Хто задзержыць ліхадзеёў ці супольнікоў іх, або можэ даць ведамасьці, карысные дзеля сьледства, той атрымае награду да 300 м.

Усе ведамасьці трэба падаваць Kreishauptmann'у у Владыславове, або на найбліжэйшую жандарскую станцію.

Цяжкіе кары ждуць тых, хто дасць ліхадзеям схоўку ці якуюбудзь іншую помач.

Вільна, 13 мая 1917 г.

Der Chef der Militärverwaltung Litauen
Franz Josef Fürst von Isenburg-Birstein
Oberstleutnant á la Suite der Armee

Убой скаціны.

Загадам Глаўнакамандуючаго на Усходзі зусім забараняецца рэзаць целят-самак, а бычкоў можна рэзаць толькі тады, калі відаць, што ня будуць здольны спаўняць сваю задачу.

БЕЛАСТОК. На моцы загаду фабрычнай інспэкціі, **фабрыкі** могуць рабіць толькі ад 7 гадз. раніцы.

БЕЛАСТОК. У справаздачы **тамтэйшай страўні** чытаем:

Ад дня адкрыцьця, значыць, ад 17 красавіка 1916 г. да 1 красавіка 1917 г., на рукі страўні паступіло 18,294 м. 93 фэн., каторые зложэны з асыгновак местоваго ураду, коопэратывы пры вялікай сынагозі, жыдоўскай обшчыны, прыватных ахвяр і чыстаго зыску с публічных прадпрыемств. За гэты час выдано 87.166 абедоў, у тым ліку 26.684 абеды — за невялікую плату і 60.482 — дарма. Апрыч таго выдано 32.931 порцій хлеба.

Найменш абедоў выдавалі ў чэрвені ґаго году: 4.707; найбольш — у марцы гэтаго году: 13.806.

ГРОДНЯ. Праз усю зіму у Гродні было толькі пяць паадзінокіх прыпадкоў хваробы на **плямісты тыфус**. Ад паловы лютаго плямістаго тыфусу у Гродні зусім не было, і толькі у апошніх тыднях ізноў было некольні прыпадкоў хваробы.

Віленская жыдоўская трупа ладзіць у местовым тэатры рад спэктакляў. 13 мая ігралі 4 актовую п'есу Гэнрыка Натансона «За мурамі».

На тутэйшым рыбным рынку фунт буйнейшай **рыбы** каштуе 1,50 м., драбнейшай — 1 м.

У Індурах, Кузьніцы, Новым Двары і Азёрах ладзяцца **вольна-пажарніцкіе дружыны.**

АЎГУСТОЎ. Немцы, каторые праездам тут затрымліваюцца, кажуць, што паводлуг свайго палажэньня і забудаваньня Аўгустоў вельмі напамінае **Потсдам**,—праўда, не цяперашні, а с часоў Фрыдрыха Вялікаго.

ВІШНЕВ. С тутэйшай цэркві перэслалі ў Вільню ў сабор Сьв. Казіміра усялякіе **царкоўные начыньня**, бо цэрква знаходзіцца пад абстрэлам артылерыі і зруйнована, а цэнные рэчы, якіе тамака былі, лёгка маглі быць зніштожэны.

МІТАВА. Тут **атк**рыта **выстаўка** 100 абразоў і студій Гепгардта.

ЛІБАВА. 7 мая тут сьвяткавалі другую **гадаўшчыну заняцьця места немцамі.**

Рэволюція у Расеі.

ПЕЦЯРБУРГ (Рэўтэр). **Мілюков падаўся у адставку** і выходзіць з габінэту. Міністрам заграпічных спраў будзе Тэрэшчэнко. Керэнскій — міністэр ваенны і флоту.

У начы с 14 на 15 мая спаўніцельны камітэт раб. і салд. адбыў нараду аб варунках, на якіх соцыялісты будуць прыналежаць да ураду. Паводлуг іх пастановы, мэтай заграпічнай палітыкі павінно быць права народаў самым станавіць аб сваей долі.

21 мая рада раб. і салд. сазывае **ўсерасейскі з'езд афіцэраў.**

ПЕЦЯРБУРГ. (Рэўтэр). Ваенны міністэр **Гучков выйшоў у адстаўку.**

Скаргі ваеннаго міністра Гучкова на узрост беззаконьня вызваны тым, што камітэт рады раб. і салд. прэвышае свае правы і цераз П.Т.А. паддзержывае зносіны з заграпічнымі урадамі.

ГЛАЎНАЯ КВАТЭРА (В. Т. Б). На нарадзі дэлегатоў с фронту ваенны міністэр Гучков аб'явіў аб сваей адстаўцы і прачытаў гэткае пісьмо да міністра - прэзыдэнта Львова:

„У варунках, у якіх знаходзіцца урадовая ўласць, асабліва ваенны і маркі міністры,—варунках, каторых я зьмяніць не магу і каторые **суляць катастрофу справе волі і нават істнаваньню Расеі**, я не магу больш занімаць мейсцо міністра ваеннаго і міністра фло

Бэльлямі.

Казка аб вадзе.

Шмат гадоў таму была адна сухая старонка, дзе людзям вельмі цяжка жылося ад бязводзьдзя. Ад рана ды да ночы мучыліся тамака людзі, каб знайсьці ваду, але шмат людзей змарнело, а ніяк не маглі яе дастаці. Алеж былі паміж тых людзей хітрэйшые, і яны то дагадаліся знайсьці такіе крыніцы, што справядлівым людзям і ў галаву не прыходзіло. Яны назбіралі ў запас шмат вады, — іх і празвалі капіталістамі (багачамі). Вось і выйшло, што усе справядлівые людзі ішлі да гэтых капіталістоў (багачоў) прасіць вады, бо яна кожнаму была вельмі патрэбна.

А багачы на тое: „Якіе вы дурные! вы хочаце, каб мы далі вам вады, што мы назбіралі! Калі мы вам дамо вады, то хутка і мы будзем здыхаць без яе, — так, як вы цяперака. А калі вам ужо так хочацца вады, то вось якую мы вам дамо раду: служыце у нас, а мы вам дамо вады".

Ну, штож адкажэ чэлавек, што ўмірае ад смагі? — „Дайце нам вады, а мы і з жонкамі, і з дзеткамі будзем вам служыць".

Як умовіліся, так і зрабілі.

Капіталісты былі людзі асьцярожные і, як на той час, на'т разумные. Яны раздзялілі сваіх служкоў на кампані, каторымі камандавалі капітаны, гэнэралы. Тые ставілі адных чэрпаці ваду с крыніцы, другіх — насіць яе, а трэйціх — шукаць новых крыніц. Усю ваду звазілі і злівалі у адну вялікую кадушку. Гэту кадушку капіталісты празвалі рынкам, — затым, што ўвесь народ, слугі капіталістоў, туды прыходзілі браць ваду.

А тады вось што сталі гаварыць капіталісты народу:

„За кожнае вядро вады, што вы прынясеце да кадушкі, мы вам дамо грошык, а за кожнае вядро, што вы, ці вашы жонкі, ці дзеці будуць браць з нашае кадушкі, вы нам плаціць будзеце па два грошыкі; гэты лішні грошык, што мы будзем браць ад вас, гэта наш заработак, даход, бо бяз гэтаго нам німаш рахунку рабіць вам ласку, і вам прыдзецца паміраць без вады".

Народ быў ня вельмі разумны, дык яму здалося, што гэта і справядліва.

Доўгі час насілі людзі ваду да кадушкі, напаўнялі яе, і за кожнае вядро, што народ браў с кадушкі, капіталісты бралі па два грошыкі.

Шмат даён прайшло гэтак, і кадушка напоўнілася вадою ужо аж да верху, бо людзі даставалі за кожнае вядро, да кадушкі прынесенае, гэтулькі грошы, што за іх можна было купіць як раз поўвядра. І праз гэту прычыну, што с кожнаго вядра багачы мелі лішку, заработак, што людзей было шмат, а капіталістоў было мала (—ну, а багач п'ець вады гэтулькі, сколькі кожны чэлавек), кадушка хутка напоўнілася, а вада пацякла цераз берагі.

Як капіталісты (багачы) гэта угледзілі, дык яны сказалі народу: „ціж вы не бачыце, што вада льецца цераз берагі? Адпачыньце крыху і не насеце больш вады, пакуль не яшчэ ў кадушцы досі".

Ну, а як людзі перэсталі насіць ваду да бочкі, то і капіталісты перэсталі ім плаціць, і не было за што купляць ваду, бо скуль жэж узяці грошы, калі німа работы? Угледзілі багачы, што німаш ім заработку, бо ніхто не купляе вады; заварушыліся яны і сталі пасылаць пасланцоў на усе дарогі крыжавые, на вуліцы, а пасланцы тые крычалі: «Хто ўмірае ад смагі, хадзеце да нас купляць ваду, бо ў нас яе многа!...» А паміж сябе багачы гаварылі: «Кепскіе прыйшлі часы, самому трэба напрашывацца са сваім таварам».

Але людзі адказалі багачам: „Як жэ мы можам купляць у вас ваду, калі вы нас на работу не прынімаеце? У нас німа іншаго заробку, і мы не маем грошы. Бярыце нас на работу, і мы з ахвотаю купляцімем у вас ваду: тож мы ўміраем ад смагі. І для вас гэта будзе карысна, бо ня трэба пасылаць пасланцоў».

На гэта адказалі багачы: «На што нам наймаць вас насіць ваду, калі кадушка і так поўная? Перш трэба распрадаць ваду, і, як кадушка апарожніцца, мы вас ізноў наймем на работу».

З гэтаго ўсяго выйшло так, што багачы перэсталі плаціць, а народ перэстаў купляць ваду. Тады людзі пачалі гаварыць паміж сябе: „гэта ўжо не іначэй, як прыйшло банкруцтва".

Людзі ўміралі ад смагі, бо гэта былі ўжо ня тые часы, як то старонка належала да ўсіх. Каб жэ прымусіць кожнаго купляць ваду ў багачоў, тые захапілі ў свае рукі усе студні, крыніцы, саджаўкі, рэкі, адным словам — усё, так што ніхто ня мог спадзевацца дастаць вады іншым спосабам, як не с кадушкі.

Тады пачалі нарэкаць людзі на капіталістоў-багачоў: «Гляньце,—казалі яны,—ў кадушцы вада цераз берагі льецца, а мы ўміраем ад смагі! Давайце нам вады, бо ціж гэта мы будзем уміраць без яе?!»

Але багачы сказалі: «Не, вада наша, і мы яе дамо толькі за грошы». І гэтае свае заяўленьне яны ўмацавалі прысягаю: «Гэтак мусіць быць!»

Усёж такі багачы былі вельмі нерадые таму, што ня мелі болей даходу, бо народ перэстаў купляць ваду; і багачы пачалі гутарыць паміж сябе: „Выходзіць так, што наш жэ даход скасаваў наш даход? Пойдзем да знахароў, мо яны разгадаюць нам гэту загадку".

(Далей будзе).

ту, прынімаючы адказ за абмылкі, робленые са шкодай бацькаўшчыны".

ЛОНДОН. С Пецярбурга даносяць:

Соцыялісты гатовы паступіць у склад ураду, але перад гэтым яны вымагаюць ачысткі ураду ад людзей, якіе дабіваюцца ваенных мэт, нязгодных з жаданьнямі дэмократыі. Гэтак развязываецца пытаньне, чы Мілюков астанецца на мейсцы міністра заграничных спраў. Дэмократыя прыстае на тое, каб Мілюков астаўся-бы членам ураду, але толькі як міністэр народнай асьветы.

ПЕЦЯРБУРГ 15.V. П.Т.А. даносіць:

Пасьля разгляду тымчасовым урадам варункоў, на якіх прэдстаўнікі работнікоў і салдатоў згодзіліся ўвайсьці у склад габінэту, тымчасовы урад прызнаў, што першаго варунку—аб заграничнай палітыце—прыняць нельга, бо урад прызнае кожную адмову ад прынцыпоў, высказаных у ноці 1 красавіка, немагчымай і стаіць за цьвёрдую барацьбу з анархіей. Іншым фінансовым і экономічным варункам урад не праціўіцца, бо ўважае за сваю павіннасць правядзеньне рэформ. Спаўніцельная камісія думы прыняла ўсё гэта пад увагу і пацьвярдзіла гэта.

Коаліцыйны габінэт будзе, здаецца, складацца з гэткіх асоб: кн. Львов—міністэр-прэзыдэнт і міністэр унутраных спраў, Мілюков—мін. народнай прасьветы, Тэрэщчэнко—заграничных спраў, Шынгарёв—фінансоў, Коновалов—таргоўлі і прамышленасьці, Некрасов—дарог, Керэнскій—ваенны міністэр, памочнік маршалка рады раб. і салд. Скобелев—мін. флоту, социаліст-рэволюцыонер Чэрнов—сельскай гаспадаркі, соц.-дэм. Згоэдев (?)—мін. працы, соц.-дэм. адвакат Нікітін або соц.-дэм. адв. Малятовіч—мін. судоў, социаліст-народнік Трэшэков (?)—амуніції.

ПЕЦЯРБУРГ Апошнэе засяданьне думы мело гістарычны характэр. **Дума папраўдзі перэстала істнаваць,** бо яна ўжо ня толькі не заступае ўсей Расеі, але і якой-будзь групы насяленьня. Право яе выступаць ад імі народу перайшло да рады раб. і салд.

Дэпутат Шульгін сказаў у Думе, што на вуліцах Пецярбурга вядзецца вострая **агітація проці Англіі.** Задача Расеі — вызваліць сьвет ад гэтаго страхацьця, гнезда ўсякаго імпэрыалізму і капіталізму. З гэтай прычыны ў Пецярбураі ідуць гутаркі аб **спадзяваным разрыве між саюзьнікамі.**

Цэрэтэлі сказаў, што ў Франціі і Англіі народ гэтак сама, як і у Расеі, ідзе іншай дарогай, чым правіцельство. Ён перэконан, што і тамака будзе нешта падобнае да таго, што сталося ў Расеі.

ХРЫСТЫАНІЯ. Расейскіе дактары, бышые нейкі час у Лондоні, праездам у Расею апавядалі, што у Англіі кожын дзень узрастае **нездавольство** паваротам спраў **у Расеі.**

ШТОКГОЛЬМ. У пятніцу Пецярбург апынуўся ізноў **без мукі і хлеба.** Абураны народ зруйнаваў некольки пекарэнь. Правіцельство ў канцы было прымушэно выдаць пекарам 8.000 пудоў мукі з ваенных складоў.

ГЭЛЬСІНГФОРС. Расейцы правялі тут пастаноўленые ў Мінску дэмократычные рэформы. На массовым сходзі ваенных **афіцэры і салдаты пазрывалі свае эполеты і какарды.** Грамады гэтых салдатоў без дысцыпліны—гэта цяпер гаспадары Расеі, якіе устанаўлiваюць законы.

ШТОКГОЛЬМ. Начальнік маскоўскаго ваеннаго округа, выбраны ў пачатку рэвалюціі, падаўся у адстаўку с прычыны нязгодлівасьці між ім і радай раб. і салд., мешаўшайся да яго спраў.

З усяго сьвету.

ЛОНДОН. 27 мая ў парыжскім пасольстві будзе адбывацца нарада дыплёматычных прэдстаўнікоў саюзьнікоў с прэдстаўнікамі англіцкаго рабочаго руху аб сусьветным палажэньні.

АМСТЭРДАМ. Соцыял-дэмократычная газэта «Hetvolk» даносіць, што ў Амстэрдаме служачые ў банках і вялікіх транспортных фірмах атрымалі прэдлажэньне браць свае одпускі **перад жніўнем** месяцам, бо да таго часу **пэўне настане мір,** і гэта вызаве незвычайны узрост работы ў тых фірмах.

ТЭЛЕГРАМЫ.

Нямецкіе апавешчэньня:

15.V. Заходні тэатр:

Фронт Рупрэхта Баварскаго: Між Іпрам і Армант'ер сільны агонь артылерыі. На поўдні і на ўсходзі ад Вількур наступленьня ворагоў крывава адбіты.

Фронт нямецкаго Насьледніка: На Эн і ў Шампані крапчэла артылерыйская бітва. Хутар С. Бэрт мы здабылі бойкім штурмам некольких рот. Пры Сапіньёль і Ай мейсцовые француские наступленьня адбіты.

У бітвах на паветры збіты за нашымі лініямі 6 самалётаў ворагоў. Сёмы спусьціўся самахоць.

Усходні тэатр:

Без выдатных прыпадкоў.

Македонскі фронт: На поўначы ад Манастыра і ў заваропі Чэрнай ізноў крапчэла артылерыйская бітва.

16.V. Заходні тэатр:

Фронт Рупрэхта Баварскаго: Пры благой пагодзі—слабая баевая чыннасць.

Фронт нямецкаго Насьледніка: На абапол Краону і на поўначы ад Проnн—сільны агонь артылерыі. На ўсходзі ад ля Нэвіль здабыты 600 мэтроў француских акопаў са 175 палоннымі і вялікімі запасамі аружжа.

Усходні тэатр:

Без перамен.

Македонскі фронт: Артылерыйская бітва між Дойранам і Прэсбай і на фронці Струмы.

Баталія на Ізонцо.

ВЕНА. 14. V. Артылерыйская баталія на Ізонцо трывае безупынна. Агонь ворагоў даходзіць моментамі найвялікшай сілы. Італьянская пяхота пры Плаве памыкалася здабыць адну вяршыну. Контратакай яна была адкінута.

ВЕНА. 15.V. Пасьля троxдзённай падгатоўкі агнём артылерыі, па фронці ад Тольмэйна да мора ўчора пачаліся пешые бітвы. Найвастрэйшая бітва ішла ў ваколіцах Плавы, на Монтэ Санто, на вяршынах на ўсходзі ад Гэрцу, ў ваколіцах Файті Грыб і пры Костаньевіцы. У большай часьці пунктоў атакі італьянцоў зломлены ўжо нашым гарматнім і кулемётным агнём. Дзе італьянцы і ўварваліся ў нашы акопы, яны былі выкінуты штыкамі. Нашы акопы на Файті Грыб пяць разоў пераходзілі з рук у рукі і ў канцы асталіся за намі. У другіх мейсцох мы гналіся за ворагамі да іх уласных акопаў. Мы ўзялі ў палон 1600 душ і здабылі некольки кулемётаў. Бітва трывае не спыняючыся. Два варожые самалёты збіты ў бітвах на паветры, два—нашым агнём з зямлі.

ВЕНА. 16.V. У пяты дзень новай баталіі на Ізонцо было многа вострых бітв. Былі ахвярованы тысячы італьянцоў. Мы мелі поўную ўдачу. Чысло палонных даходзіць 2 000, у тым ліку 50 афіцэроў. Збіты нашымі лятунамі два італьянскіе самалёты. Між Ауцца і Канале ворагам удалося ўмацавацца на вузкім адрэзку на левым беразі Ізонцо. У Тыролі, між далінамі Эчы і Сугана, сільны агонь артылерыі ворагоў.

З'езд соцыялістоў.

ПАРЫЖ. (Гавас). Нацыональная рада соц.-дэм. партыі Франціі, якая збярэцца 27 мая, будзе разгледаць прэдлажэньне не пасылаць свайго дэлегата у Штокгольм, бо з'езд у Штокгольмі саывается на неправільных асновах. Соцыялістычная партыя Франціі згодзіцца быць на чародным з'ездзі, калі ён будзе cозван правільна і калі будзе напярод вядома праграма яго. На такім з'ездзі будзе установлена віна Нямеччыны і Аўстро-Вэнгрыі ў вайне, іх урады павінны быць аб'яўлены ворагамі інтэрнацыоналу, а нямецкіе і аўстрыяцкіе соцыялісты павінны быць выдалены з інтэрнацыоналу, як супольнікі ўрадоў у іх праступках.

ЛОНДОН. Француские крайніе соцыялісты суляць забастоўку на фабрыках амуніцыі, калі правіцельство не дапусьціць іх дэлегатоў ехаць на з'езд у Штокгольм.

Цэнзура забараняе пры ацэнцы штокгольмскаго з'езду будзіць надзею на мір.

КАЛЯ ВАЙНЫ.

ШТОКГОЛЬМ. «Times» адначывае, што на заходнім фронці правіла будзе дайсьці становучай удачы бяз новай помачы.

ЛЮГАНО. Ваенны крытык газэты „Secolo" пішэ, што на заходзі немцы б'юцца с сілами, утрая большымі за іхные, і што ніяміх данных ждаць скораго разгрому немцоў.

БЭРЛІН. Даносяць аб назначэньні гeнэрала Пэршынга начальнікам першаго амэрыканскаго экспэдыцыйнаго атраду у Эўропі. Атрад будзе складацца з 10.000 тэхнічных войск, артылерыі і панцырных самаходаў новаго тыпу.

ЛОНДОН. „Daily Mail" пішэ: Калі немцы у красавіку папраўдзі затапілі 1 мільён тонн параходаў, дык яны сваей мэты падводнай вайной дайшлі".

БЭРЛІН. (В. Т. Б.). Адна з нашых падводных лодак 30 красавіка напала ў Сяродземным моры на француcкі ваенны транспорт «Colber», каторы йшоў з Марсэля ў Салонікі, і ў 5 мінут затапіла яго торпэдаю.

БЭРЛІН. (В.Т.Б.). Марскі лятучы карабель Л 22 не вярнуўся с падарожы назад. Англіцкае афіцыальнае апавешчэньне даносіць, што лятучы карабель Л 22 зьнішчэн англіцкімі марскімі сіламі 14 мая ў Паўночным моры.

БЭРЛІН. (В.Т.Б.). 13 мая раніцай расейская станцыя для аэропланоў Лебара шчодра абкідана бомбамі.

У Атлянтыцкім акіяні ізноў затоплены 4 параходы і 8 парусьнікоў ёмкасьцю разам 25.500 тонн.

БЭРЛІН. (В.Т.Б.). Новые ўдачы у Атлянтыцкім акіяні: затоплены 5 параходаў і 4 парусьнікі, ёмкасьцю разам 20.000 тонн.

БЭРЛІН (В.Т.Б.). Новые ўдачы падводных лодак у Атлянтыцкім акіяні: 6 параходаў і 1 парусьнік, разам 23.000 тонн.

БЭРЛІН. (В.Т.Б.). У усьці Тэмзы нямецкіе самалёты збілі тры самалёты ворагоў і ўзялі ў палон 1 афіцэра і 2 унтэрафіцэроў.

Друкавана у друкарні М. Кухты. Выдавецтво «Гоман». Редактар Язэп Салавей.